

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Харківська торгово-промислова палата
Державний біотехнологічний університет,
Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Харківська торгово-промислова палата
Краківський економічний університет (Польща)
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджан)
Стамбульський університет Айдин (Туреччина)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Сумський національний аграрний університет
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства
внутрішніх справ України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції**

4 листопада 2025 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Харківська торгово-промислова палата
Державний біотехнологічний університет,
Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Харківська торгово-промислова палата
Краківський економічний університет (Польща)
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджан)
Стамбульський університет Айдин (Туреччина)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Сумський національний аграрний університет
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства
внутрішніх справ України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції**

4 листопада 2025 р.

Харків
ДБТУ
2025

УДК [338.4+339](082)

A43

Організаційний комітет:

Голова оргкомітету: Михайлов В.М., д.т.н., проф.

Заступники голови: Пенкіна Н.М., к.т.н., доц.; Одарченко Д.М., д.т.н., проф.; Савицька Н.Л., д.е.н., проф.; Омельченко Г.Ю., к.е.н., доц.

Члени оргкомітету: Сорокіна С.В., к.т.н., доц.; Пахуча Е.В., к.е.н., доц.; Хлопоніна-Гнатенко О.І., к.е.н., доц.; Худавердієва В.А., к.е.н., доц.; Полупан В.В., к.т.н., доц.; Татар Л.В., к.т.н., доц.; Карбівнича Т.В., к.т.н., доц.

Міжнародний науковий комітет: Agnieszka Żbikowska, Asst. Prof. Dr. Hab.; Agata Malak-Rawlikowska, Prof. Dr. Hab.; Anzor Devadze, Cand. of Economic Sciences, Prof.; Насібов Афіг Джаваниір огли, PhD of Economic, Assoc. Prof.; Esma Tezcan, Assist. Prof. Dr.; Iluta Arbidane, Dr. Oes.; Інна Шурдук, канд. техн. наук.; Діана Райко, д-р екон. наук, проф.; Маргарита Лишенко, д-р екон. наук, проф.; Наталія Габчак, канд. геогр. наук, доц.; Наталія Кузьминчук, д-р екон. наук, проф.

Друкується відповідно до наказу в.о. ректора ДБТУ про проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі» (№ 01-01/358 від 09.10.2025 р.).

A43 **Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі** [Електронний ресурс] : тези доповідей IV Міжнар. наук.-практ. конф., 4 листопада 2025 р. / Державний біотехнологічний ун-т. – Електронні текстові дані. – Харків, 2025. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

Збірник містить тези доповідей, у яких розглянуто проблеми методології та практики маркетингу та менеджменту підприємницької діяльності, індустрії туризму та готельно-ресторанного бізнесу, перспективи застосування сучасних інформаційних систем управління підприємствами і напрями вдосконалення експертних механізмів збалансованого розвитку України в умовах глобалізаційних викликів інформаційної економіки.

УДК [338.4+339](082)

Видається в авторській редакції

© Державний біотехнологічний
університет, 2025

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Nasibov A., Bakirov M. Legal aspects of the hotel and restaurant business in the Karabakh region	19
Зеленська О.О., Алешугіна Н.О., Зеленський С.М. Психологічні тренінгові тури як новітній тренд у туризмі	21
Кирилюк О.М., Сорокіна С.В. Порівняльний аналіз організації обслуговування в піцеріях Італії та України в сучасних умовах	25
Кобиляцька С.С., Сподар К.В. Механізми зміцнення позицій готельно-ресторанних підприємств на ринку в умовах інтеграційних змін	29
Кузьмін Д.В., Весперіс С.З. Інтеграція торгівлі та агровиробництва шляхом створення вертикально інтегрованих ланцюгів постачання «від поля до столу»	31
Холодок В.Д. Баланс між масовим туризмом та інноваційними практиками smart destination	34
Шиян Д.В. Економічна ефективність запровадження ресурсозберігаючих технологій при виробництві сільськогосподарських культур	38
Шурдук І.В. Судово-товарознавчі підходи до визначення шкоди та збитків підприємствам харчової промисловості внаслідок знищення та пошкодження майна у зв'язку із збройною агресією рф	40

Секція 1. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ

Arbidane I. Omnichannel retail as the basis of modern entrepreneurship	45
Білоусько Т.Ю., Білоусько Р.С. Формування конкурентних переваг аграрних товаровиробників: сучасні аспекти	47
Білоусько Т.Ю., Шевченко О.Г. Сталий розвиток аграрних підприємств: технологічні аспекти	49
Божидай І.І., Аванссова О.С. Управління кадровим потенціалом підприємства як основа забезпечення його конкурентних переваг	51

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Шиян Д.В., д-р екон. наук, проф.
Харківський національний економічний університет
ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна

Рациональне використання ресурсів у сільському господарстві набуває особливої актуальності в умовах зростаючого дефіциту матеріально-технічних, енергетичних і трудових ресурсів, а також в умовах екологічних обмежень та кліматичних викликів. У сучасному аграрному виробництві традиційні системи землеробства дедалі більше поступаються місцем ресурсозберігаючим технологіям, які передбачають комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання ґрунтово-кліматичних, енергетичних, біологічних і фінансових ресурсів без зниження врожайності. Застосування таких підходів дозволяє агровиробникам не лише зменшити виробничі витрати, а й сформувані сталі конкурентні переваги за рахунок оптимізації витрат і підвищення маржинальності виробництва сільськогосподарських культур. Особливе значення ця проблема набуває в контексті воєнного стану в Україні, який обмежив логістику, доступ до паливно-мастильних матеріалів, мінеральних добрив, посівного матеріалу та техніки, посилив вимоги до ефективного використання кожного гектара орних земель. У таких умовах дослідження економічної доцільності та ефективності впровадження ресурсозберігаючих технологій є вкрай необхідним для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підприємствах.

Наукові дослідження у сфері ресурсозбереження охоплюють різні аспекти – від агротехнічних особливостей до економіко-екологічної ефективності. Зокрема, у роботі Ярошенка О.В. зазначається, що запровадження мінімального обробітку ґрунту та технології no-till забезпечує економію до 30% витрат на ПММ і зменшення зношування техніки [1]. Дослідження Міщенко С.В. демонструє, що використання прецизійного землеробства дозволяє знизити витрати на добрива й ЗЗР на 15–25% при одночасному зростанні продуктивності [2]. У роботах іноземних авторів, зокрема L. Lal і M. Kassam, підкреслюється довгостроковий економічний ефект від збереження структури ґрунту, зменшення вивітрювання та ерозії при застосуванні ресурсозберігаючих практик у посушливих регіонах [3, 4]. Сучасні аналітичні дані FAO вказують, що технології точного землеробства та

зонального внесення ресурсів дозволяють аграрним підприємствам скоротити прямі витрати до 20% у порівнянні з традиційними системами [5]. Вітчизняні автори, зокрема Кравець Ю.П., акцентують на залежності ефективності технологій від типу ґрунтів, кліматичних зон та організаційно-виробничих умов конкретного підприємства [6]. Проблема оцінювання економічної ефективності агротехнологій також розглядається в роботах Власюка П.Г. і Тарасенка М.М., де запропоновані методичні підходи до врахування структури витрат, агропромислових ризиків та рівня рентабельності культури [7, 8]. Отже, наявні дослідження підтверджують значний потенціал ресурсозберігаючих рішень, однак ефективність їх впровадження потребує індивідуальної економічної оцінки з урахуванням факторів зовнішнього середовища та виробничої спеціалізації господарства.

Список використаних джерел

1. Yaroshenko, O. V. (2023). *Ekonomichna efektyvnist zaprovadzhennia no-till ta minimalnogo obrobittu gruntiv*. Ekonomika APK, 30(4), 55-61. <https://doi.org/10.32782/2310-3055/2023.4.7>.
2. Mishchenko, S. V. (2022). *Zastosuvannia pretsyziynykh tekhnolohij v silskomu hospodarstvi ta yoho vplyv na vytratnu skladovu vyrobnytstva*. Agrosvit, 6, 44-49. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.6.44>.
3. Lal, R. (2022). *Conservation agriculture for sustainable intensification of crop production*. Journal of Soil and Water Conservation, 77(2), 135A-140A. <https://doi.org/10.2489/jswc.2022.00021>.
4. Kassam, M., & Friedrich, T. (2024). *Global spread of conservation agriculture: Evidence on productivity and profitability*. Agricultural Systems, 209, 103626. <https://doi.org/10.1016/j.agsy.2024.103626>.
5. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). (2023). *The state of food and agriculture: Precision agriculture and sustainability*. <https://www.fao.org/3/ca7348en/CA7348EN.pdf>.
6. Kravets, Y. P. (2024). *Efektyvnist resursozberihaiuchykh tekhnolohij zalezho vid agroklimatychnykh umov ta strukturnoho profilu pidpriemstva*. Visnyk SNAU. Seriya: Ekonomika i Menedzhment, 1(48), 75-82. <https://doi.org/10.32782/2310-3055.2024.1.9>.
7. Vlasjuk, P. H. (2023). *Modeliuvannia ekonomichnoho efektu innovatsij u silskomu hospodarstvi*. Scientific Bulletin of Poltava State Agrarian University, 1(58), 39-45. <https://doi.org/10.32782/2312-7989.2023.58.6>.
8. Tarasenko, M. M. (2022). *Metodychni pidkhody do rozrakhunku efektyvnosti vyrobnytstva silskogospodarskykh kultur pry vykorystanni innovatsiynykh tekhnolohij*. Ekonomika ta Derzhava, 12, 21-26. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.12.21>.